

Draaiboek cursus

Psychotrauma en ouderen

diagnostiek, behandelvormen en comorbiditeit

Docent: Mw. Drs I. Schelfhout en mw. Drs. P. Verdoorn

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1 Inhoud opleiding.....	3
1.1 Introductie.....	3
1.2 Inhoud	3
1.4 Voor wie	3
1.5 Docent	3
1.6 Accreditatie aangevraagd bij:.....	3
1.7 Toetsing.....	3
1.8 Praktische informatie	4
2. Literatuur.....	4
3. programma 2 daagse opleiding.....	4

1 Inhoud opleiding

1.1 Introductie

Een aanzienlijk deel van de huidige populatie ouderen heeft klachten en problemen die voortkomen uit onverwerkte traumatische ervaringen, opgedaan in eerdere levensfasen. Zij worstelen om de traumatische ervaringen een plek in hun leven te geven. Soms kunnen ze dat op eigen kracht, soms ook niet. Vaak treden klachten voor het eerst op als zich ingrijpende gebeurtenissen voordoen. Bijvoorbeeld een ernstige ziekte van iemand zelf of een naaste, een overlijden in de naaste omgeving, een scheiding of het pensioen... In dit soort situaties kan men enorme last krijgen van allerlei verschillende klachten. Denk aan nachtmerries, herbelevingen, grote prikkelbaarheid en woede-uitbarstingen, depressieve buien, schuld- en schaamtegevoelens. In deze cursus wordt het samenspel tussen psychotrauma en de problematiek van ouderen behandeld. Men maakt kennis met de diagnostiek, behandeling en comorbiditeit en leert (met behulp van een zogenaamde structuurdiagnose) een passende behandelvorm te bepalen per situatie. Het stimuleren van de cliënt om het trauma in zijn of haar eigen setting in te passen, met de beperkingen die samenhangen met ouderdom, staat centraal.

1.2 Inhoud

Interactieve kennisoverdracht van psychotrauma en veroudering wordt afgewisseld met literatuurbespreking en het oefenen van vaardigheden in kleine groepen. Van de cursisten wordt actieve inbreng verwacht.

1.3 Het doel

Na deze cursus hebben deelnemers kennis van de diagnostiek, behandelvormen en comorbiditeit met betrekking tot psychotrauma in het algemeen en die bij ouderen in het bijzonder. Zij weten wat de algemene problematiek is met betrekking tot veroudering en relevante factoren in de behandeling van ouderen. Ze zijn in staat om een zogenaamde structuurdiagnose te maken en een passende behandelvorm te bepalen per situatie. Tevens kunnen zij voorkomende problemen bij de behandeling van getraumatiseerde ouderen adequaat aanpakken.

1.4 Voor wie

Psychologen, GZ-psychologen, psychotherapeuten en klinisch psychologen, of zij die hiertoe in opleiding zijn, maatschappelijk werkers met VO of mensen met een vergelijkbare (HBO+) opleiding en ervaring met ouderen.

1.5 Docent

Inez Schelfhout is als GZ psycholoog werkzaam bij Stichting Centrum '45 en gespecialiseerd in trauma en ouderen, NET en cultuur en trauma.

Patricia Verdoorn Patricia Verdoorn: is zowel SPV 'er als Verpleegkundig Specialist GGZ (Nurse Practitioner) at Stichting Centrum '45, gespecialiseerd in de NET en trauma bij ouderen.

1.6 Accreditatie aangevraagd bij:

- FGZP
- VEN
- NIP
- VenVN

Deze nascholing is erkend door de Nederlandstalige Vereniging voor Psychotrauma als "Verdieping naar keuze" Module 6 in het certificeringstraject voor Psychotrauma Therapeut.

1.7 Toetsing

Deelnemers maken zelfstandig een structuurdiagnose en behandelplan aan de hand van een opgegeven casus. Daarnaast vindt een toets plaats op dag 2.

1.8 Praktische informatie

Data 7 april en 12 mei bij Arq Academy in Diemen

Tijd: 09:30 – 16.30 uur
Plaats: Nienoord 13 Diemen
Max. aantal deelnemers: 14
Tarief: € 530 (opleidingen krijgen een korting van 50%)

2. Literatuur

Verplichte literatuur

Dag 1: Complex trauma, diagnostiek en behandeling van M Stöf sel en T Mooren, hoofdstuk 5 tot en met 12 (100 blz)

Dag 2: Complex trauma, diagnostiek en behandeling van M Stöf sel en T Mooren, hoofdstuk 13, (12 blz.)

Trauma, levensverhaal en zingeving bij ouderen, narratieve traumatherapie op oudere leeftijd van J.C.G. Lely .
In: cogiscope 01-12, blz.11-15

Psychotherapie bij ouderen, A. van Dantzig. In: van Dantzig, 1995, blz. 63-72

Prevalence and risk factors of posttraumatic stress disorder in older adults, W.H. van Zelst, e.a. In:
Psychotherapy and Psychosomatics, 2003

PTSS bij ouderen, epidemiologische aspecten, diagnostiek en behandeling van
G. Smid. In: Psyfar, 2013

Veroudering en trauma van P. Aarts. In: Trauma, diagnostiek en behandeling, 2007

Aanbevolen (niet verplicht)

Effects of stress throughout the lifespan on the brain, behaviour and cognition, S.J. Lupien , e.a.

Handboek ouderenpsychologie, M. Vink (redactie)

J.L. Herman, trauma en herstel, de gevolgen van geweld- van mishandeling thuis tot politiek geweld

Intergenerationele traumatisering: geweld, gezin en kinderen van F. Begemann.

In: Trauma, diagnostiek en behandeling, 2007

3. programma 2 daagse opleiding

1e bijeenkomst

Leerdoelen:

- Zicht hebben op de belangrijkste kenmerken betreffende problematiek en behandeling van ouderen
- Kennis hebben van diagnose en behandeling van (complex) psychotrauma

Programma dag 1:

09.30 tot 11.00 uur: Welkom, inventarisatie persoonlijke leerdoelen en introductie problematiek ouderen

11.00 tot 11.20 uur: Pauze

11.20 tot 12.30 uur: Oefenen met formuleren hulpvraag

12.30 tot 13.30 uur: Lunch

13.30 tot 14.30 uur: Psychotrauma (DSM 5, diagnostiek, complex trauma, behandelfasen, relatie en invloed trauma opgelopen in eerdere levensfasen en tegenoverdracht)

14.30 tot 15.15 uur: Oefenen met tegenoverdracht bij trauma

15.15 tot 15.30 uur: Pauze

15.30 tot 16.15 uur: uitleg traumafocused behandelingen (exposure, NET etc)

16.15 tot 16.30 uur: huiswerkopdracht, evaluatie en afsluiting

• **Huiswerk/opdracht voor 2^e bijeenkomst**

Bedenken van een casus, die cursist volgende keer kan inbrengen aan de hand van schriftelijk uitgereikte voorwaarden, waaraan casusbeschrijving moet voldoen.

2e bijeenkomst

Leerdoelen:

- Kennis opdoen van diagnose en behandeling van complex trauma bij ouderen
- In staat zijn tot het maken van een structuurdiagnose en onderbouwd behandelplan

Programma dag 2:

09.30 tot 11.00 uur: Trauma en ouderen

11.00 tot 11.15 uur: Pauze

11.15 tot 12.30 uur: Structuurdiagnose en behandelplan maken en bespreken

12.30 tot 13.30 uur: Lunch

13.30 tot 15.00 uur: Niveaus van interactie in behandeling: bespreken en oefenen met casus

15.00 tot 15.15 uur: Pauze

15.15 tot 16.00 uur: Levenslijn oefenen

16.00 tot 16.20 uur: Toets

16.20 tot 16.30 uur: Evaluatie en afronding